

GULLSPÅNGS KOMMUN
Barn- och utbildningsutskottet

GULLSPÅNGS KOMMUN

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsutskottet

**Barn- och ungdomskulturfestivalen,
Göta Holme våren 2008**

Kvalitetsredovisning

2008

Skolchef
Kinga Konopka
kinga.konopka@gullspang.se

Postadress: Box 80
548 22 Hova

0506-363 11
0708-36 00 90

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
1. Inledning	3
1.1 Metod	3
2. Verksamhet	4
2.1 Organisation	4
2.2 Pedagogiska resursteamet	5
3. Redovisning av statistik för 5 och 6-åringar	5
3.1 5-åringar i Gullspångs kommun	5
3.2 6-åringar i Gullspångs kommun	6
3.2.1 Analys	6
3.2.2 Åtgärder för utveckling	6
3.3 Gullspångs kommuns skolor år 1 - 6.....	6
3.3.1 Analys	6
3.3.2 Åtgärder för utveckling	7
3.4 Gullstensskolan äldre	7
3.4.1 Analys	7
3.4.2 Åtgärder för utveckling	7
4. Lokalt kvalitetsarbete	8
4.1 Utdrag ur skolplanen	8
4.2 Uppföljning och utveckling	8
4.3 Utvecklingsgruppernas arbete	8
4.4 Familjecentralen	8
4.5 Lokalt kollektivavtal	8
4.6 Vision	10
5. Målområde 1 Pedagogisk utveckling	10
5.1 Mål	10
5.2 Insatser	10
5.3 Resultat och måluppfyllelse	10
5.4 Nationella prov, årkurs 5 - hela kommunen	11
5.5 Nationella prov årskurs 9 – hela kommunen.....	11
5.6 Analys	12
5.7 Åtgärder för utveckling	13
6. Målområde 2 Demokrati och inflytande	14
6.1 Mål:	14
6.2 Insatser	14
6.2.1 Sammanställning av Skolverkets enkät	14
6.2.2 Föräldraenkät F - 6	15
6.3 Resultat och måluppfyllelse	16
6.4 Analys	16
6.5 Åtgärder för utveckling	19
7. Målområde 3 Hälsa och miljö	19
7.1 Mål:	19
7.2 Insatser	19
7.3 Måluppfyllelse	20
7.4 Analys	20
7.5 Åtgärder för utveckling	22
8. Målområde 4 Internationalisering	22
8.1 Mål	22
8.2 Insatser	22
8.3 Måluppfyllelse	22
8.4 Analys	22
8.5 Åtgärder för utveckling	24
9. Avslutning.....	24

1. Inledning

Statens krav på kvalitetsredovisning föreskrivs i "Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet (SFS 2005:609)". Varje kommun, varje skola, förskola och fritidshem ska årligen, senast den 1 maj, upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning för föregående kalenderår. Arbetet med kvalitetsredovisning ska främja kvalitetsarbetet, bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål samt ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen ska göras känd och åtkomlig för var och en. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats och åtgärder för ökad måluppfyllelse. Skolans, förskolans och fritidshemmets kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. I förskolan ska barn och dess vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Denna kvalitetsredovisning grundar sig på de kvalitetsredovisningar som gjorts på enheterna och ger en övergripande bild och bedömning av kvaliteten och måluppfyllelsen av verksamheterna inom Barn- och utbildningsutskottets ansvarsområde under läsåret 07/08.

Skola för hållbar utveckling är en nationell utmärkelse som syftar till att stödja och vara en inspirationskälla i det pedagogiska arbetet med hållbar utveckling från förskola till vuxenutbildning. Hittills finns det 134 utmärkta förskolor, skolor och gymnasieskolor i Sverige. Under året fick ytterligare två skolor i kommunen utmärkelsen *Skola för hållbar utveckling* och därmed är vi fortfarande den kommun som har flest skolor utnämnda.

Läraryrket utser Sveriges bästa skolkommuner för att sätta fokus på kommunens viktiga roll som huvudmän för skolan.

I höstas fick vi Läraryrket utmärkelse Skaraborgs bästa skolkommun.

1.1 Metod

Kvalitetsredovisningen är upplagd i 5 steg:

1. Mål
2. Insatser
3. Resultat och måluppfyllelse
4. Analys
5. Åtgärder för utveckling

Arbetet med kvalitetsredovisningen har till stor del skett i rektorsgruppen där årets kvalitetsarbete sammanfattats och slutsatser dragits utifrån ett helhetsperspektiv.

Rektorsgruppen har gemensamt viktat och analyserat resultaten från de fyra målområdena.

En sammanvägning har gjorts av resultaten från de fyra rektorsområdena:

Gallernäset, Gullstensskolan, yngre, Gullstensskolan, äldre, Regnbågsskolan

Bedömningarna har gjorts utifrån en femgradig skala:

1. Ännu inte nått målet
2. På god väg att nå målet
3. Delvis nått målet
4. Gott resultat
5. Mycket gott resultat

2. Verksamhet

Barn- och utbildningsutskottet ansvarar för förskoleverksamhet, grundskola, särskola, kultur- och biblioteksverksamhet, fritidsgårdar och förberedelseklass för asylsökande barn.

Det statliga kravet på kvalitetsredovisning omfattar förskola, fritidshem och skola, varför kultur- och biblioteksverksamhet samt fritidsgårdar ej redovisas här.

Verksamheten är fördelad på fyra rektorsområden med 125 tjänster och 853 barn/elever i åldrarna 1-18 år.

2.1 Organisation

1. Regnbågsskolans rektorsområde: förskola 1-3 år, förskola 4-5 år, familjedaghem, fritidshem och åk F – 6 i Hova.
2. Gallernäsets rektorsområde: förskola, fritidshem, åk F – 6 i Otterbäcken, ansvar för gymnasiesärskola i annan kommun samt förskola i Gullspång.
3. Gullstensskolan yngres rektorsområde: åk F – 6 i Gullspång, fritidshem, förberedelseklass, familjecentralen och pedagogiska resursteamet.
4. Gullstensskolan äldres rektorsområde: åk 7 – 9 från hela kommunen, särskolan i Gullspång, fritidsgård samt kommunal musikskola.

2004 togs nyckeltal fram för personalresurser inom skolförvaltningens olika verksamhetsområde enligt följande:

Förskola	2,75 tjänster per avdelning varav 2.0 förskollärare och 0.75 barnskötare*.
Förskoleklass	1,0 tjänst per klass exklusive Gallernäset
Fritidshem	1,0 tjänst per 20 barn
Årskurs 1-6	8,0 lärare per 100 elever, särskilt stöd tillkommer
Årskurs 7-9	8,4 lärare per 100 elever, särskilt stöd tillkommer

* I ett nämndbeslut taget den 040225 fastställdes att kompetenskraven inom förskolan ska vara 2 förskollärare och 0.75 barnskötare per avdelning. Det innebär att vid pensionsavgångar kommer barnskötare att växlas ut till förskollärare och ca 2015 är målet nått.

**Förskolan Lysmas- 96
ken**

**Förskolan Bikupan, 73
Mars och Pluto**

**Förskolan Näckro- 19
sen, Musslan**

Totalt 188

Tabell 1 Antal inskrivna barn i förskolan våren 2008

Gullspång -
Hova 5

Totalt 5

Tabell 2 Antal inskrivna barn i familjedaghem våren 2008

Fritidshemmet Guldstenen	55
Fritidshemmet Regnbågsskolan	62
Fritidshemmet Snäckan	20
Totalt	137

Tabell 3 Antal inskrivna barn i skolbarnsomsorgen våren 2008

Gullspång	9
Hova	-

Tabell 4 Antal elever i särskolan våren 2008

Antal elever per lärare	Lärare	Elever	Lärare/ 100 elev	Lärare	Elever	Lärare/ 100 elev
	2007			2008		
Gullstensskolan, yngre 1 - 6	10,5	122	8,6	10,5	124	8,5
Gullstensskolan, äldre 7-9	25,7	240	10,7	24,25	223	10,8
Regnbågskolan 1 - 6	14,4	161	8,9	14,1	151	9,3
Gallernäset 1 – 6	4,0	43	9,3	3,8	34	11,2
Totalt i verksamheten	56,1	566	9,5	52,65	532	9,95

Tabell 5 Antal elever år 1 - 6 våren 2008

2.2 Pedagogiska resursteamet

Pedagogiska resursteamet är en övergripande, konsultativ och fristående verksamhet vars arbete främst ska vara förebyggande och vänder sig till barn och ungdomar 1-18 år. Målet för verksamheten är att genom att utveckla synsätt och förhållningssätt kring barn i svårigheter bidra till förverkligandet av en ”Skola för alla”.

Antalet tjänster i det pedagogiska resursteamet är totalt 6.15 fördelat på nio personer. Resurserna som ingår är följande:

Specialpedagog	2,0
Socionom	1,75
Skolsköterska	1,4
Talresurs	1,0

3. Redovisning av statistik för 5 och 6-åringar

På samtliga förskolor i Gullspångs kommun görs en årlig uppföljning enligt inlärningsgången i Sternermetoden. Vi bedömer om barnen behärskar/förstår olika övningar:

3.1 5-åringar i Gullspångs kommun

Bland femåringarna genomförs inte hela Sternermetoden utan endast:

- ☒ Lyssnandelekar
- ☒ Rim och ramsor
- ☒ Meningar och ord
- ☒ Stavelser

Barn som behärskar/förstår:

5-åringar Antal	Lyssnande-lekar	Rim och ramsor	Meningar och ord	Stavelser
40 st	40 st	38 st	34 st	37 st

Tabell 6 våren 2008

3.2 6-åringar i Gullspångs kommun

- ☒ Lyssnandelekar
- ☒ Rim och ramsor
- ☒ Meningar och ord
- ☒ Stavelser

- ☒ Första ljudet i ord
- ☒ Segmentering, räkna ljud
- ☒ Läser

Barn som behärskar/förstår:

6-åringar Antal	Lyssnande lekar	Rim och ramsor	Meningar och ord	Stavelser	Första lju- det i ord	Segmen- tering, räk- na ljud	Läser
51 st	51 st	50 st	50 st	50 st	41 st	30 st	16 st

Tabell 7 våren 2008

3.2.1 Analys

Förskolan och förskoleklass har inte mål att uppnå utan endast mål att sträva efter. Vi vill ändå dokumentera hur många barn som behärskar och har en förståelse för grunderna i språklig medvetenhet.

Generellt ser vi ett litet försämrat resultat i förskoleklass vilket är svårt att förklara eftersom vi prioriterat kompetensutveckling inom språkområde i förskolan.

3.2.2 Åtgärder för utveckling

Strukturera arbetet kring pedagogisk dokumentation i förskolan.

3.3 Gullspångs kommuns skolor åk 1 - 6

På samtliga skolor i Gullspångs kommun görs en årlig uppföljning i ämnena svenska, matematik och engelska mätt mot de lokala målen. Åk 2 och åk 5 har genomfört nationella prov. Resultaten för åk 2 och åk 5 bygger på resultaten i de nationella proven och på våra sammanlagda bedömningar. Även elever som riskerar att inte nå målen är medräknade i sammanställningen.

Elever per årskurs	Elever som ännu inte nått målen i svenska	Elever som löper risk att inte nå målen i svenska	Elever som ännu inte nått målen i matematik	Elever som löper risk att inte nå må- len i mate- matik	Elever som ännu inte nått målen i engelska	Elever som löper risk att inte nå må- len i engels- ka
Åk 1 43 st	2 st = 5 %	2 st = 5 %			Ingår inte i timplanen	
Åk 2 60 st	4 st = 7 %	12 st = 20 %	3 st = 5 %	5 st = 8 %	Ingår inte i timplanen	
Åk 3 54 st	10 st = 18 %	4 st = 7 %	8 st = 15 %	10 st = 18 %	4 st = 7 %	
Åk 4 50 st	2 st = 4 %	2 st = 4 %	1 st = 2 %	2 st = 4 %	1 st = 2 %	
Åk 5 41 st	4 st = 10 %	3 st = 7 %	5 st = 12 %	4 st = 10 %	4 st = 10 %	1 st = 2 %
Åk 6 71 st	7 st = 10 %	4 st = 6 %	8 st = 11 %	4 st = 6 %	7 st = 10 %	2 st = 3 %

Tabell 8 våren 2008

3.3.1 Analys

I denna redovisning vill vi uppmärksamma att det inte gjorts någon systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Detta är beklagligt och vi kommer att kontinuerligt analysera resultaten i samtliga ämnen under nästa läsår.

Det är oroväckande att så många elever inte når målen. Skolan är skyldig och har ansvar för att alla elever når målen.

3.3.2 Åtgärder för utveckling

För att klara uppdraget med samtliga elevers måluppfyllelse krävs resurser för stödåtgärder i tidigt skede.

3.4 Gullstensskolan äldre

	IG		G		VG		MVG	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Svenska	2	2,60	38	49,35	24	31,17	13	16,88
Engelska	5	6,49	33	42,86	27	35,06	12	15,58
Matematik	3	3,90	50	64,94	21	27,27	3	3,90

Tabell 9 åk 9 höstterminen 2007

	IG		G		VG		MVG	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Svenska	9	8,82	46	45,10	33	32,35	14	13,73
Engelska	15	14,56	47	45,63	24	23,30	17	16,50
Matematik	8	7,77	62	60,19	17	16,50	16	15,53

Tabell 10 åk 9 vårterminen 2008 - slutbetyg

	IG		G		VG		MVG	
	Pojkar i %	Flickor i %	Pojkar i %	Flickor i %	Pojkar i %	Flickor i %	Pojkar i %	Flickor i %
Svenska	2 %	4 %	61 %	28 %	26 %	28 %	10 %	28 %
Engelska	6 %	7 %	47 %	36 %	35 %	36 %	12 %	21 %
Matematik	2 %	7 %	75 %	46 %	24 %	18 %	4 %	4 %

Tabell 11 slutbetyg fördelat på kön – slutbetyg 2007

3.4.1 Analys

Att många elever skulle få svårt att klara betygen stod klart redan när denna årskull gick i årskurs 8. Läs och skrivproblem, sjukdom, frånvaro och motivationsproblem är några av orsakerna. Trots många olika stödinsatser var det alldeles för många elever som inte klarade betyget godkänt.

För att så många som möjligt skulle bli godkända i kärnämnen anställdes ytterligare en speciallärare. På Elevens Val erbjöds extra stödundervisning. Rektor och SYV hade samtal med alla klasser för att få eleverna mer motiverade. SYV hade också samtal med alla elever som riskerade att inte klara målen i många ämnen.

3.4.2 Åtgärder för utveckling

- Fortsätta arbetet med att förbereda eleverna på den typ av frågor som finns på Nationella Provet.
- Vi ska byta läromedel i matematik som är mer anknutet till vardagen så att elevernas förståelse ökar.
- Vi ska fortsätta utveckla arbetet med skriftliga omdömen.
- Med en ny skolbibliotekarie ska biblioteket få en mer central roll i skolan.
- Insatser för att eleverna ska nå målen måste sättas in tidigt i skolgången.

4. Lokalt kvalitetsarbete

4.1 Utdrag ur skolplanen

Inriktning för arbetet:

I Gullspångs kommuns skolor är förståelsen av uppdraget och det kontinuerliga lärandet centrala dimensioner.

Barn och elever använder olika intelligenser och inlärningsstilar och behöver utveckla strategier för att lösa problem och lära sig att lära i sin egen takt. Detta förhållningssätt är en ledstjärna för all pedagogisk planering, genomförande och utvärdering.

Utifrån vår gemensamma vision betonar vi vikten av utveckling. Utgångspunkten för arbetet är att lära genom egna erfarenheter.

Ett individanpassat lärande är viktigt och gruppens lärande ska också betonas. Varje barn och elev har en individuell utvecklingsplan där elev- och föräldrainflytandet konkretiseras.

Vi förbereder barnen och eleverna för att leva i en allt mer globaliserad och föränderlig värld där kommunikativ förmåga blir en avgörande faktor för individens framgång.

4.2 Uppföljning och utveckling

Alla mål inom de prioriterade områdena är viktiga och uppföljning sker löpande under verksamhetsåret. Vid den årliga kvalitetsredovisningen sker dock uppdelning i fyra huvudområden: pedagogisk utveckling, demokrati och inflytande, hälsa och miljö samt internationalisering, vilka följs upp och utvärderas.

Extra vikt läggs vid målområdet hälsa och miljö under år 2008.

4.3 Utvecklingsgruppernas arbete

All personal inom kommunens skolor ingår i någon av de utvecklingsgrupper som finns: *Språklig medvetenhet, Problemlösning, Engelska, Värdegrund, Hälsa och livskunskap, Miljö och Internationalisering*. Där blandas personal från olika verksamheter och en arena har skapats i syfte att utbyta tankar, idéer och handlingsstrategier för att gå vidare med utvecklingsarbetet i respektive verksamhet. Här sker också ett erfarenhetsutbyte och man skapar förutsättningar för samsyn runt olika begrepp och förhållanden. I grupperna ges förutsättningar för ett gemensamt språk och för personalen att mötas och konstruktivt diskutera och reflektera över olika teman.

4.4. Familjecentralen

Familjecentralen är förlagd till Allaktivitetshuset i Hova och bedriver verksamhet varje fredag mellan 09.00 – 13.00 i samverkan mellan skola, socialtjänst och primärvård.

I slutet av läsåret 07-08 söktes bidrag hos Länsstyrelsen för att fördjupa och utveckla verksamheten för förebyggande arbete med barn och unga samt deras föräldrar.

4.5 Lokalt kollektivavtal

Föregående år utarbetades ett lokalt kollektivavtal.

Syftet med detta avtal är att skapa förutsättningar för ökad måluppfyllelse genom att organisera utvecklingsarbetet för att få en gemensam syn på och en balans mellan uppdraget och de resurser som står till förfogande.

Trots att intresset för avtalet bedömdes som svagt på enheterna, har avtalets riktlinjer ändå lett till ökade möjligheter till personalens inflytande över sin arbetssituation.

Demokrati och inflytande

Det finns arbetslag på alla enheter.

Arbetslagen har olika möjligheter att påverka sin arbetssituation eftersom vi oftast är styrda av yttre omständigheter. Det är lättare i förskolan och F – 6 skolorna än på 7 – 9 skolan. Detta beror på att man har ett ämneslärarsystem, delar lokaler och skolskjutsar. Att skolskjutsarna begränsar flexibiliteten är även ett bekymmer på F – 6 skolorna. Detta har blivit särskilt tydligt på Regnbågsskolan under läsåret. I förskolan är man mycket styrd av barnens vistelsetider, hur föräldrarna arbetar.

All personal erbjuds medarbetarsamtal och lönesamtal. Där finns möjlighet att ta upp sin arbetssituation. Personalen upplever att dessa samtal har blivit betydligt bättre i år än tidigare, vilket framkommit vid uppföljande enkät.

Arbetsorganisation

Arbetslaget arbetar främst med planering och organisering av undervisning och andra aktiviteter, och har ännu inte lyckats ge/få utrymme för lärande och gruppreflekation i den utsträckning som förespråkas i avtalet.

Arbetsid

Tid för friskvård är avsatt men används inte alltid.

Tid för systematisk reflektion har avsatts på Regnbågsskolan, men inte i större utsträckning på de andra enheterna.

Mer tid för elevvård behöver avsättas på enheterna, på Gullstensskolan yngre har man genom klasskonferenser delvis fått till detta.

VFU fungerar enligt avtalet. Ersättningen fungerar, men vi har inte på alla enheter lyckats med dialogen för tiden som uppdraget kräver.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöenkäten till all personal är framtagen och klar, men genomförandet har skjutits upp till hösten 2008.

Skyddsronder och arbetsmiljökommitté har fortsatt som tidigare. Planering för implementering av FAS (Förnyelse Arbetsmiljö Samverkan) har skett.

Dataförbindelser på en skola har ofta haft avbrott. På en förskola har personalen inte tillgång till varken Internet och skoldatanät.

Personalen på Bikupan lever i ovisshet om verksamheten ska flytta, och i så fall vart, när och hur. Lokalerna på Bikupan uppfyller inte kraven på en god arbetsmiljö.

På förskolan på Regnbågsskolan upplever personalen att de behöver ett staket för en säker utemiljö för barnen, vilket skulle förbättra arbetsmiljön för personalen. Nu finns frågan på utskottsnivå.

Ombyggnationer av NO-salar på en skola samt elevtoaletter på två skolor är högprioriterade arbetsmiljöfrågor.

Arbetsinnehåll

Arbetsinnehållet är en ständigt aktuell fråga på alla enheter, men det är långt kvar innan samtliga medarbetare upplever att det finns tillräckliga förutsättningar för uppdraget.

Känslan av otillräcklighet är en riskfaktor för ohälsa.

Vi behöver bli bättre på att i dialog tydliggöra och prioritera arbetsuppgifterna.

Kompetensutveckling

Ambitionsnivån när det gäller kompetensutveckling i kommunen är väldigt hög.

Individuella kompetensutvecklingsplaner har upprättats under medarbetarsamtalen på vissa enheter.

Flera föreläsningar anordnades om bl.a. hälsa och livskunskap under hösten och miljö under våren. Alla som jobbar i förskolan har varit på studiebesök i en annan kommun samt haft utbildning i språkutvecklande arbetssätt. Arbetet i utvecklingsgrupper har fortsatt men detta arbete tas inte alltid tillvara på enheterna.

Kompetensutvecklingstiden i förskolan kommer att öka nästa läsår genom att stänga ytterligare två dagar samt stänga tidigare fyra eftermiddagar.

Upplevelsen av inflytande på kompetensutveckling är varierad.

4.6 Vision

Vision:

Barn och unga i Gullspångs kommun ska genom en trygg och kreativ miljö utveckla sina förmågor så de är rustade för att forma en framtid i en internationell och föränderlig värld.

5. Målområde 1 Pedagogisk utveckling

5.1 Mål

- 1. Från och med hösten 2005 ska det i varje arbetslag och enhet finnas ett målmedvetet arbete kring språklig medvetenhet och problemlösning.**
- 2. Från och med hösten 2006 ska en successiv förbättring av resultaten i de nationella proven kunna påvisas. En skriftlig analys av resultaten ska redovisas årligen i enheternas kvalitetsredovisning.**

5.2 Insatser

- Nationella proven
- Utvecklingsgrupper
- Pedagogiska resursteamet
- Skolbibliotek
- Språklig medvetenhet och problemlösning
- Lundbergs läsutvecklingsschema
- Barnkulturfestival på Göta holme för alla elever F-6
- Teknik och experimentlådor från Balthazar i Skövde
- Fortbildning
- Skriftliga omdömen

5.3 Resultat och måluppfyllelse

Vi arbetar målmedvetet och strukturerat med språklig utveckling och problemlösningar.

Handlingsplaner för ändamål finns på varje enhet.

Mål 1: Vi anser att vi når målet med gott resultat.

Mål 2: Vi anser att vi når målet med gott resultat.

5.4 Nationella prov, årskurs 5 - hela kommunen

Engelska	Våren 2007		Våren 2007		Våren 2008		Våren 2008	
	Elever som klarat provet (G)		Elever som inte klarat provet (IG)		Elever som klarat provet		Elever som inte klarat provet	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Muntligt	58	81 %	13	19 %	37	90 %	4	10 %
Hörförståelse	58	81 %	13	19 %	38	93 %	3	7 %
Läsförståelse	58	81 %	13	19 %	37	90 %	4	10 %
Fri skrivning	57	80 %	14	20 %	37	90 %	4	10 %

Tabell 12 Årskurs 5 nationella prov engelska. Hela kommunen - våren 2008

Svenska	Våren 2007		Våren 2007		Våren 2008		Våren 2008	
	Elever som klarat provet (G)		Elever som inte klarat provet (IG)		Elever som klarat provet		Elever som inte klarat provet	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Läsförståelse 1	47	66 %	24	34 %	30	73 %	11	27 %
Läsförståelse 2	42	59 %	29	41 %	32	78 %	9	22 %
Fri skrivning	56	79 %	15	21 %	36	88 %	5	12 %

Tabell 13 Årskurs 5 nationella prov svenska. Hela kommunen - våren 2008

Matematik	Våren 2007		Våren 2007		Våren 2008		Våren 2008	
	Elever som klarat provet (G)		Elever som inte klarat provet (IG)		Elever som klarat provet		Elever som inte klarat provet	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Mätning	55	77 %	16	23 %	33	80 %	8	20 %
Geometri	61	86 %	10	14 %	38	93 %	3	7 %
Tal och mönster	47	66 %	24	34 %	33	80 %	8	20 %
Räkning	44	62 %	27	38 %	29	70 %	12	30 %

Tabell 14 Årskurs 5 nationella prov matematik. Hela kommunen - våren 2008

5.5 Nationella prov årskurs 9 – hela kommunen

	IG		G		VG		MVG	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Svenska	3	3,90	38	49,35	26	33,76	10	12,98
Engelska	6	7,79	33	42,85	30	38,96	8	10,39
Matematik	16	20,78	39	50,65	21	27,27	1	1,29

Tabell 15 Årskurs 9 nationella prov. Provbetyg – våren 2007

	IG		G		VG		MVG	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Svenska	8	8,16	38	38,77	42	42,85	10	10,20
Engelska	10	10,20	37	37,75	38	38,77	13	13,26
Matematik	31	31,63	40	40,81	12	12,24	15	15,30

Tabell 16 Årskurs 9 nationella prov. Provbetyg – våren 2008

5.6 Analys

Förbättringar i svenska, engelska och matematik i åk 5 beror dels på lärarnas planerade och strukturerade arbete mot målen, dels på resurser som lagts på klasserna och dels på elevernas välutvecklade kognitiva förmåga samt föräldrars engagemang.

Vi har inte lyckats förbättra resultaten på nationella proven i åk 9. Många misslyckades på matematikprovet men de flesta låg mycket nära godkänt och med stödundervisning till dessa elever klarade de flesta ett godkänt slutbetyg. Den förbättring av resultaten som finns är att betydligt fler elever klarade MVG på matematikprovet.

Utvecklingsgrupp språklig medvetenhet arbetar för att fördjupa kunskaperna om språklig medvetenhet och språklig utveckling och har varit remissinstans för specialpedagogiska nätverkets arbete med en handlingsplan för Läs- skriv- och språkutveckling i kommunen.

Gruppen haft svårt att driva sina frågor på enheterna då det inte finns någon riktig arena där de olika representanterna från utvecklingsgrupperna kan presentera sina tankar om utveckling. Utvecklingsgrupp engelska har verkat för att variera undervisningen på alla ”stadier” samt främja samarbetet med kollegor på såväl den egna enheten som mellan enheterna.

Utvecklingsgrupp problemlösning har fokuserat sitt arbete kring matematikundervisning.

Ett studiebesök på en Montessoriskola har genomförts.

Resursteamet har bidragit till pedagogisk utveckling genom olika insatser, bland annat talstödet.

Talstödet ansvarar mest för den ljudmässiga delen, och avser att ge barnen större förutsättningar inför sin läs- och skrivinlärning.

Resursteamet och kommunens specialpedagoger har tillsammans utarbetat en handlingsplan gällande språk- läs- och skrivsvårigheter. Arbetet med denna plan har stärkt och utvecklat samarbetet mellan kommunens specialpedagoger och förhoppningsvis kommer den att höja kompetensen och medvetenheten hos personalen för att förebygga språk- läs- och skrivsvårigheter hos elever.

Handledning och konsultation har getts till den personal och de arbetslag som efterfrågat det.

Behovet av pedagogiska kartläggningar har ökat. Kartläggningar när det gäller språk är efterfrågade av både förskolans personal som BVC - personal.

Nya bibliotek/bokrum har färdigställts på F – 6 skolorna. Därmed har intresset för läsning och böcker ökat. Samarbetet med kommunens bibliotekarie har inspirerat många elever till ökat läsande.

I barnkulturplanen beslutades att årskurs 5 skulle få författarbesök, valet av årskurs grundar vi på att många elever slutar läsa i den åldern. I år var det Lena Lilleste som var vår gäst.

Veli Tuomela föreläste för förskolepersonalen om skillnaden mellan språklig utveckling och språkrelaterad utveckling. Han betonade att barnens språkliga utveckling gynnas, när pedagogen sätter ord på det man gör med barnen i det dagliga arbetet. Vi bör använda språket när vi talar med barnen på ett medvetet och konstruktivt sätt. Språkrelaterad utveckling handlar om språklig medvetenhet vilket vi alla måste jobba med.

Studiedagen, som blev mycket uppskattad, satte förståeliga ord på företeelser vi använder dagligen, gav upphov till diskussioner och ifrågasättande samt gav inspiration att tillsammans fundera över bl. a. följande: språkutrymme, upplevelser klädda i ord, nya samtalsämnen, språkbruk mm.

Ytterligare en föreläsning som satte sina spår i förskolan har varit Lyssnandets pedagogik med

Ann Åberg och Pedagogisk dokumentation med Karin Alnervik.

Vi har satsat på inköp av pedagogisk litteratur, studiebesök på Reggio Emilia-förskolor, studiecirkel Språkutvecklande arbetssätt vilka letts av Specialpedagogiska institutet.

Utomhuspedagogik med matematiska begrepp är något som vi borde använda oss mera av. Skolskogen eller naturen bör utnyttjas mera. För att det ska bli en fungerande verksamhet, krävs att eleverna får en vana i att få undervisningen i andra miljöer än klassrummet. Blir det endast vid enstaka tillfällen är risken att det blir för ”nytt” och eleverna blir fokuserade på ”fel” saker.

Personal från både skola, förskoleklass och fritidshem har deltagit i studiecirkel ”God läsutveckling” för att redan från elevens första skolår, kunna använda sig av ett tydligt verktyg för att följa språkutvecklingen. Pedagogerna har börjat använda Ingvar Lundbergs läsutvecklingschema där de kan följa varje barn/elev F – 6.

I år har vi arrangerat en Barnkulturfestival för F – 6 elever. Förskolebarn och föräldrar bjöds in. Festivalen var ett bra sätt för eleverna att visa upp sig och sprida inspiration.

Teknik- och experimentlådor från Balthazar har tilldelats och använts i förskolan. Skolorna har haft lådorna sedan tidigare. Pedagogerna har fått utbildning i hur man kan använda lådorna för att gynna problemlösningsförmågan hos barnen. Detta har möjliggjorts tack vare projektet Entreprenörskap i skolan.

F – 6 har jobbat med portfolio.

Portfolioarbetet fortsätter på våra enheter. Tyvärr har gemensamma idéer glömts och ibland urvattnats. Det är återigen dags att lyfta fram portfolioarbetet. Syftet med portfolio är att eleverna ska bli bättre på att reflektera kring sina texter och bilder samt att vi får en ännu tydligare pedagogisk dokumentation.

Ett välfungerande portfolioarbete kan bli en bra grund att utgå ifrån när individuella utvecklingsplaner ska utarbetas och skriftliga omdömen skrivas.

Gullstensskolan äldre har infört skriftliga omdömen. Omdömen skrivs i relation till kunskaper i förhållande till målen till alla elever i alla ämnen. Omdömena skickas till hemmen en vecka innan utvecklingssamtal så att familjer får tid att förbereda mötet med skolan. Detta sätt att arbeta innebar att Individuella Utvecklingsplanerna fick en tydligare inriktning mot elevens kunskapsinhämtning när elev och målsman blev mer delaktiga i samtalet kring måluppfyllelsen.

5.7 Åtgärder för utveckling

- Vi behöver fortsätta att utveckla nätverksstrukturer runt elever i språkliga svårigheter.
- Gemensamma riktlinjer för skriftliga omdömen i samtliga ämnen behöver utarbetas.
- Utbildning i ”TRAS” för personalen i förskolan.
- Utbildning i vägledande samspel (ICDP) för personalen i grundskola och förskola.
- Vi behöver skapa utrymme för personalen att utbyta erfarenheter med varandra om utvecklingsgruppernas arbete.

6. Målområde 2 Demokrati och inflytande

6.1 Mål:

1. År 2007 har alla barn och elever fått ett ökat reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, vilket ökar med stigande ålder och mognad.
2. I alla skolor bedrivs senast 2007 ett aktivt jämställdhetsarbete.

6.2 Insatser

- Utvecklingsgrupp
- Elevvårdsarbete på skolorna
- Samverkan
- Åtgärdsprogram
- IUP
- Samarbete med föräldraförening/föräldråd
- Genuscirkel och genusarbete
- Kamratstödjarutbildning
- Arbete med likabehandlingsplan
- Föreläsning om homosexualitet och hedersrelaterat våld, Charlotte Persson
- Enkäter, observationer, intervjuer, trivselenkäter
- Klassråd, elevråd, matråd, fritidsråd
- Dramaprojekt
- Pedagogisk dokumentation
- Uppföljning av förra årets åtgärder för utveckling

6.2.1 Sammanställning av Skolverkets enkät

Ur skolverkets enkät "Vi vill veta vad du tycker om skolan" har vi valt fyra frågor som handlar om demokrati och inflytande. Svaren är sammanslagna då redovisningen har skett på olika sätt från respektive rektorsområde.

Kan du arbeta i den takt som passar dig?

	I alla ämnen	I de flesta ämnen	I ungefär hälften	I några få ämnen	Inte i något ämne	Vet inte
Åk 4 fl	8	11	3	2		1
Åk 4 po	8	5	3		2	2
Åk 6 fl	12	23	1			2
Åk 6 po	9	17	1	2		3
Åk 8 fl	8	15	3			2
Åk 8 po	5	15	5	2	1	

Tabell 17

Känner du att du kan vara med och bestämma vad du ska arbeta med under din skolvecka?

	Ofta	Ibland	Sällan	Aldrig
Åk 4 fl		7	16	1
Åk 4 po	1	4	10	5
Åk 6 fl	9	9	18	1

Åk 6 po	5	11	11	5
Åk 8 fl	5	17	6	
Åk 8 po	4	15	9	

Tabell 18

Behandlar lärarna flickor och pojkar lika?

	Alla lärare	De flesta lärarna	Ungefär hälften	Några få lärare	Inga lärare	Vet ej
Åk 4 fl	10	8	1	1		5
Åk 4 po	5	3	5	2	2	1
Åk 6 fl	15	14	2	1		6
Åk 6 po	9	11	4	2	2	2
Åk 8 fl	6	14	1	4	1	2
Åk 8 po	6	10	4	6		2

Tabell 19

Har du försökt att påverka elevrådet någon gång?

	Ja, en gång	Ja, flera gånger	Nej, aldrig
Åk 4 fl	7	8	8
Åk 4 po	5	5	10
Åk 6 fl	13	17	8
Åk 6 po	1	16	15
Åk 8 fl	8	9	11
Åk 8 po	9	3	16

Tabell 20

6.2.2 Föräldraenkät F - 6

För att ta reda på föräldrars synpunkter på skolans arbete har en enkät skickats ut till alla föräldrar som har barn i klass F – 6 i kommunens skolor. De har svarat på frågor utifrån tre huvudrubriker: föräldrars delaktighet, föräldrar som resurs samt information. I kommunens gemensamma kvalitetsredovisning har två frågor sammanställts och redovisas nedan. Den totala svarsfrekvensen för kommunens tre skolor var 61 %.

I vilken utsträckning känner Du delaktighet/inflytande i Ditt barns studier nu?

Antal	Obefintlig	Liten	Varken/eller	Tillfredsställande	Utmärkt
159		8	7	113	31

Tabell 21

I vilken utsträckning känner du att skolan ser föräldrarna som resurs och månar om och använder sig av denna?

Antal	Obefintlig	Liten	Varken/eller	Tillfredsställande	Utmärkt
160	2	15	25	100	18

Tabell 22

6.3 Resultat och måluppfyllelse

Mål 1: Vi bedömer att vi når målet med gott resultat.

Mål 2: Vi bedömer att vi når målet med gott resultat.

6.4 Analys

Analys Skolverkets enkät visar att det är glädjande att så många /de flesta elever kan arbeta i den takt som passar dem.

Resultaten visar också på att eleven upplever större möjligheter att ibland kunna påverka sin arbetsvecka.

Eleverna upplever mestadels att pojkar/flickor behandlas lika av lärarna.

Eleverna upplever till största delen i år 6 att de har möjlighet att påverka elevrådet. Vi tror att eleverna i högre åldrar haft svårt att hitta frågor att driva.

Analys av föräldraenkäten visar att föräldrarna ser till största delen med tillfredsställelse på delaktighet och skolans föräldraresurs.

Utvecklingsgruppen Värdegrund fungerar bra. I år har vi fokuserat på HBT-frågor, genus och miljö. Vi har funderat kring olika livsfrågor och försökt belysa vårt eget sätt att leva. Stres- sen och tidsbristen har naturligtvis hamnat i fokus!

Vi har uppmärksammat småbarnsföräldrars situation där de inte alltid orkar bemöta sina barns behov. En föräldrautbildning skulle kunna förebygga en del problem som vi onekligen ham- nar i.

Resursteamet har bidragit till att upprätthålla och förbättra samverkan med berörda personer runt ett barn/elev och därmed fokuserat på ett helhetsperspektiv gällande den enskilda indivi- dens behov och rättigheter.

Teamet utvecklar också det demokratiska förhållningssättet genom handledning av enskild personal eller arbetslag. Enskilda elever har fått ett stödsamtal vilket ofta lett till stärkare självkänsla och självförtroende.

På två skolor har man gett direkt stöd till klasserna och tillämpat värderingsövningar och kon- fliktlösningsmetoder under en längre period. På högstadiet har man fortsatt arbeta med Livs- kunskap.

Personalen på våra skolor och förskolor uppskattar det stöd de fått från resursteamet.

Vi har även arbetat med elevvårdsgrupper/elevvårdsplanering på samtliga enheter. Olika kompetenser möts på skolnivå, för att på bästa möjliga sätt stödja de elever som av olika an- ledningar har det svårt. Vi tycker att det är utvecklande att ha tillgång till en grupp som direkt lyfter problem på ett konstruktivt sätt.

Åtgärdsprogram, dess syfte och utformning, har diskuterats på skolorna, i elevvårdsgruppen och på de gemensamma konferenserna. Förhoppningsvis är vi samstämmiga i kommunen när vi gör kartläggningar av elevers brister, tillgängliga resurser och formulerar tydliga mål och delmål. Däremot känner vi oss fortfarande osäkra om våra åtgärdsprogram ger alla elever möjligheten att nå de nationella målen. Vi behöver utnyttja elevvårdsgrupper och resursteamet i ännu större utsträckning än idag, då vissa elevers orsaker till inlärningssvårigheter är oerhört komplexa. Vi behöver även utveckla samverkan med socialtjänsten och barnhabilitering, som vi påbörjat inom Paraplyprojektet och med Pinocchioprojektet. Det är viktigt med tidiga insat- ser för att förebygga normbrytande beteende, upptäcka destruktiva mönster och se det friska och positiva som resurser att bygga vidare på, för att stärka individen samt förhoppningsvis bidra till ekonomiska vinster på lång sikt.

Elevers inflytande över sitt lärande gestaltar sig olika mellan rektorsområden, men det finns även väsentliga skillnader inom varje enhet vad gäller graden av egen planering, genomförande och utvärdering av sina arbeten.

Variationen förekommer, eftersom vi som pedagoger är olika och eleverna har i olika grad fått/velat ta ansvar för sin egen inläring

Vi vill ge eleverna insikt om hur de kan förändra sin skolgång genom att prova på olika sätt att lära där vi ständigt måste utvärdera vad vi gör. Ju äldre de blir, desto större inflytande måste eleverna få. Ett brett pedagogiskt tänkande ger dem också en bra grund för det fortsatta livet.

Merparten av eleverna har tillgodogjort sig våra tankar, men det vore övermaga att påstå att alla nuvarande elever kan planera, genomföra och utvärdera sitt eget skolarbete. Vi hoppas mycket på att införandet av Portfolio i våra skolor ska ge ännu bättre resultat.

Den demokratiska processen bör tränas på alla nivåer, att vänja sig vid att leda ett möte, vänta på sin tur, lyssna på andra samt kunna sammanfatta vad klassen beslutar är alla viktiga ingredienser. Varje vecka genomförs, i de flesta klasserna, ett klassråd där för klassen aktuella ämnen diskuteras. Regelbundet har skolorna elevråd, där eleverna lär sig sammanträdesteknik, att argumentera för sin åsikt, att lyssna på andras åsikter samt att respektera demokratiskt fattade beslut.

Elevrådsrepresentanterna får också prova på att framföra klassens åsikt, trots att det kanske inte är elevens egen. Elevrådet har varit väl fungerande med konkreta punkter att berätta och delge klasserna.

Eleverna har också getts möjligheter att påverka sin vardag genom matråd och genom fritidsråd. Tack vare matråd har vi lyckats genomföra en del förändringar i maten som serveras på skolan. Det har blivit ett annat margarin, eftersom det som använts tidigare innehåller mycket tillsatser, vissa kryddor har tagits bort. Eleverna efterfrågar också andra såser än de som är gjorda på pulver. De flesta elever tycker att de fått gehör för sina funderingar kring maten och matsalen.

Fritidshemmen har haft fritidsråd där elever tillsammans med personalen diskuterar bl a önskemål på aktiviteter och regler.

Elevens val dagar på en skola har givit möjlighet till ökat elevinflytande. Eleverna har kommit med förslag, och vi har haft större möjlighet att tillgodose önskemålen. Även under dramaprojektet på samma skola upplevde eleverna ett större mått av inflytande än i vanliga fall.

Minst en gång per läsår hålls ett gemensamt föräldramöte, och minst en gång per termin genomförs ett utvecklingssamtal med varje elev och vårdnadshavare.

Vi uppskattar vårt kontinuerliga samarbete med föräldraföreningen/föräldraråd.

Föräldrarna informeras och det förs en dialog om skolans värdegrund, mål, innehåll och arbetssätt. För att ta reda på föräldrars synpunkter har en enkät skickats ut till alla föräldrar i F – 6 och förskolor. De har svarat på frågor utifrån tre huvudrubriker: föräldrars delaktighet, föräldrar som resurs samt information.

En del lärare har deltagit i en genuscirkel som leds av genuspedagog. Som ett resultat av vårt arbete i cirkeln har vi detta läsår aktivt arbetat med bl.a. filmer, böcker och olika övningar gällande jämställdhet. Vi tror att detta arbete ger mer till personalen än eleverna. Någon liten tanke hoppas vi att vi sått genom att vi i alla sammanhang inom skolan strävar efter att välja materiel, filmer, litteratur, media och reklam etc. med tanke på genus- och jämställdhetsarbete.

De aktörer vi samarbetar med, t. ex. Mediapoolen, har fått ett större utbud av material med jämställdhets- och genusinnehåll, vilket underlättar vårt arbete.

I två år har kommunens genuspedagog tillsammans med en rektor gjort klassrumsobservationer. Observationerna bekräftar att vi har lätt att oreflekterat hamna i de traditionella könsrollerna. Inget konstigt alls, då vi är en del av samhället och påverkas ständigt av vår omgivning. I och med skolornas skärpta fokusering på ovan sagda arbete har frågan aktualiserats på ett tydligare sätt under läsåret.

På samtliga skolor arbetas med kamratstödjare enligt Friends modell. Kamratstödjarna behöver all stöttning de kan få i sitt viktiga arbete.

Vi har även arrangerat ett möte mellan kamratstödjarna från Gallernäset, Regnbågsskolan och Gullstensskolan och utbytt erfarenheter.

Samtliga elever på skolorna vet att kamratstödjarna finns.

Detta läsåret har värderingsfrågor och konfliktlösningsmetoder dominerat skolornas värdegrundsarbete. Fokus har även legat på att levandegöra IUP för såväl elever som föräldrar. Här har vår skolplan varit ett bra stöd.

För att bygga relationer mellan flyktingar och svenska elever samt främja framställningskonsten har samtliga elever haft undervisning i drama. Projekt "Brobygget – mångfald berikar" på Gullstensskolan yngre, Astrid Lindgrens tema på Gallernäset, och drama på elevens val på Regnbågsskolan har stärkt elevens inflytande. Vi har fått ett öppnare klimat mellan elever samt, inte minst viktigt, mellan elever och vuxna.

Likabehandlingsplanen, som har utarbetats av lärare, elever och föräldrar, har delats ut till samtliga föräldrar och har diskuterats i alla klasser. Planen är också tillgänglig på vår hemsida.

Ordningsreglerna finns uppsatta i alla klasser. Vi har jobbat kontinuerligt med planen i vardagssituationer. Planen upplevs av lärarna och föräldrar som "ett tydligt redskap och det är bra att kunna gå tillbaka och titta vad som gäller och att påminna sig själv om det".

F – 6 skolors representanter har deltagit i en föreläsning anordnad av Myndigheten för skolutveckling om likabehandlingsarbete. Föreläsningen bekräftade att våra planer är skrivna enligt riktlinjerna.

Genom enkäter, observationer m.m. kan vi ta tag i ev. problem i tid.

Har det kommit fram att någon varit rädd för någon har vi diskuterat det med eleven och berörd klasslärare. Vi tror att det är viktigt att vi följer upp enkäter med ett samtal så att man får fram vad det är om något inte är bra. Det är även viktigt att man diskuterar detta med föräldrarna på utvecklingssamtalet så att man gör föräldrarna delaktiga både i det bra och det dåliga. Sammanställning av elevenkäter visar att eleverna trivs i skolan. På frågan om säker skolväg svarade de flesta elever att de inte är rädda för något.

De flesta elever tycker att lärarna behandlar flickor och pojkar lika.

Resultatet visar att skillnaden är marginell mellan vad flickor och pojkar anser. De flesta elever tycker att de flesta lärare behandlar flickor och pojkar lika. Vi skulle vilja veta hur eleverna tänkte då de besvarade frågan för att få en djupare förståelse för anledningen till att de svarade som de gjorde. Besvarar eleverna frågan seriöst?

Favoriserar vi något kön?

Samtliga förskolor har deltagit i två föreläsningar om pedagogisk dokumentation samt varit på studiebesök på Reggio Emilia inspirerade förskolor i Örebro. Vi har diskuterat vikten av pedagogisk dokumentation men vi kan ännu inte påstå att vår dokumentation synliggör eller fungerar som underlag för bedömning av verksamhetens kvalitet och utvecklingsbehov. Vi

behöver fler strukturerade samtal om pedagogisk dokumentation för att kunna använda det som ett redskap för utveckling.

Arbetet med FAS –05 har planerats och kommer att genomföras nästa läsår.
Arbete med skolutvecklingsgruppen, (se sidan 8).

Vi kan konstatera att vi har arbetat i linje med förra årets kvalitetsredovisning. Samtliga åtgärder för utveckling har genomförts, ändock är vi inte helt nöjda med arbetet runt elevernas kunskaper om målen. Detta arbete vill vi avsätta tid för under nästa läsår.

6.5 Åtgärder för utveckling

- Under kommande läsår kommer vi att stärka elevinflytande genom att utveckla elevernas kunskap om läroplanen och kursplaner.
- Vt'09 kommer vi strukturera portfolioarbete på F – 6 skolor.
- Under nästa läsår kommer vi att utveckla pedagogisk dokumentation på samtliga förskolor.
- Under nästa år kommer vi att avsätta minst 12 timmar för FAS-arbete på enheterna.
- Försöka att motivera fler föräldrar att svara på enkäten.

7. Målområde 3 Hälsa och miljö

7.1 Mål:

- 1. Skolorna i Gullspångs kommun skall ha nått utmärkelsen ”Miljöskola” alternativt ”Skola för hållbar utveckling” senast under år 2008.**
- 2. Barn och elever ska senast år 2008 ha nått en ökad förståelse för hur de kan påverka sin hälsa och livskvalitet.**

7.2 Insatser

- Utvecklingsgrupper
- Arbete för Utmärkelsen Skola för hållbar utveckling
- Föreläsningar Charlotte Persson, Tommy Svensson, Thomas Landgren, Pär Holmberg
- Miljövecka
- Naturskola – Mulle
- Utepass
- Ny miljöstation vid en skola
- Arbetsmiljö – dämpa ljudnivå förskola
- Småkrypstävling
- Hälsotema
- Massage, avslappning, rörelse
- Livskunskap, Hälsosamtal
- Singskola
- Vandrande skolbussar
- Skolskjutsändring till Regnbågsskolan

7.3 Måluppfyllelse

Mål 1: Vi bedömer att målet är delvis nått eftersom de flesta enheterna har fått utmärkelsen.

Mål 2: Vi bedömer att målet är nått med mycket gott resultat.

7.4 Analys

Utvecklingsgrupper Miljö och Hälsa och livskunskap har fungerat bra och engagerat många.

Utvecklingsgruppen miljö har genom studiebesök i Högsåsen tagit del av naturreservatets lättillgänglighet för naturvandringar. Vi har också betonat vikten av att material för undervisning finns för naturstudier på plats.

Under hösten anordnades småkrypstävlingen i våra Linnérabatter. I rabatten fanns olika blommande växter som drar till sig småkryp, fångas och artbestäms. Vi tycker att aktiviteten har väckt många elevers intresse för småkryp.

Natur och miljöparmen har införskaffats för undervisning åk 5.

Charlotte Perssons föreläsning Hedersrelaterat våld och HBT-frågor, för elever åk 6 – 9 samt lärare, väckte engagemang och diskussion om attityder kring sexuell läggning. Det skulle behövas en liknande satsning för förskolans personal.

Miljögruppen har bidragit till att ifrågasätta vår Västeuropeiska livsstil genom en innehållsrik presentation av Grönland för andra utvecklingsgrupper, lärare, elever och ledningsgrupp.

Ett arbete har lagts ner kring energirådgivning, energispaning i skolan, energismart-test, besök av energi- och klimatrådgivare i klassen, transporter/bränsle/miljöbilar, lysrör (släck dem). Miljögruppen har planerat för miljöveckan med skräpplockardagar, vattenverket, och Odenslund.

I utvecklingsgruppen hälsa och livskunskap har folkhälsoplanerare Titti Waltersson informerat om STOPP, ett projekt i Stockholm där syftet var att minska överviktsökning genom vardagsmotion och bra skollunch/mellanmål. Man tog bort kakor och godis, stimulerade ökad fysisk aktivitet på raster och till/från skolan, införde pausgymna.

Skolsköterskorna har gått igenom vad en bra frukost bör innehålla. Hem- och konsumentkunskapslärare har berättat om nyttiga mellanmål.

Hälsoäventyret Oasen ifrån Vara har besökt oss och vi har arbetat med samarbetsövningar, betonat vikten av KASAM samt fått information om de olika program som erbjuds i Vara.

Gruppen har påbörjat planeringen för Hälsoslingor vid alla förskolor och skolor.

Idrottslärare har informerat om sömnens betydelse för vår hälsa.

Våra skolor har arbetat enligt kriterierna för Skola för hållbar utveckling. Dessa samtal har väckt ett intresse för vår gemensamma miljö samt har präglat vår framtida utveckling. Vi har startat en process som väcker många tankar och förmodligen inte kommer att avstanna.

Två skolor har fått utmärkelsen under året. Det som behöver göras nu är att uppmärksamma de ekologiska frågeställningarna i undervisningen. Dessutom behöver vi tydliggöra hållbara utvecklingsmål i läro- och kursplaner.

Miljöveckan ger oss möjlighet att hålla kvar vid bra traditioner som att besöka vattenverk, reningsverk och att städa vår utemiljö, och vi får stöd från utvecklingsgruppen miljö med arbetet. Inför nästa år kan vi göra ett veckoprogram så vi inte känner oss osäkra på när olika aktiviteter ska ske.

Naturskola/mulleverksamhet och skogbesök för barnen i förskolan ger barnen både motion och kunskap om naturen. I skogen blir det inte lika mycket konflikter och barnen blir mer kreativa.

Utepass som är schemalagda i skolan tycker vi fungerar väl. Vi får in det vi jobbar med i klassrummet på ett praktiskt sätt och eleverna får lättare att förstå. I en skola har man provat gemensamma utedagar med matlagning varje vecka. Utevistelsen blir en naturlig del i veckans arbete.

Den skola som tidigare inte haft en miljöstation har under året invigt det efterlängtrade miljöhuset. Det är av stor vikt att det finns förutsättningar för att kunna praktisera det vi lär ut.

I förskolan upplevs hög ljudnivå som ett arbetsmiljöproblem för både barn och pedagoger. Vi har provat att sänka rösten, sätta upp ljuddämpande material och öka utevistelsen. Fritidshemmet upplevde en märkbar skillnad när man delade på gruppen och hälften var inne, hälften ute, likaså att halva gruppen hade idrott, andra halvan kunde vara inne, en bieffekt var att lokalerna utnyttjades bättre inomhus.

Småkrypstävlingen i Linnérabatten som genomfördes under våren i alla förskolor och skolor skapade stort engagemang. Syftet var att lära sig känna igen så många arter av småkryp som möjligt och att väcka intresset för djurlivet. Vi upplever att intresset för småkryp väcktes och många lärde sig artbestämma de småkryp de hittat.

Hälsoteman gör att vi uppmärksammar ämnet. Det har genomförts på olika sätt, vissa har hälsolektioner, andra har hälsoveckor, dock märker vi på elevernas resonemang att de är påverkbara gällande hälsa och livsstil – alla vill vi må bra.

De klasser som jobbar med massage ser att eleverna blir lugnare och mer avslappnade. Språk- och mattemassage har prövats. Fritidshemmet har infört massagesagor varje vecka. Skolhälsovården har infört taktil massage för elever som behöver komma till ro, och det har varit mycket uppskattat. Flera klasser har infört klassrumsgympa varje dag, ca. fem minuters rörelse ska ge hjärnan stimulans och underlätta inläring. Lärarna tycker att eleverna får även bättre motorik när de tränar "hjärngympa".

Alla elever i åk 8 får ett antal arbetspass i ämnet Livskunskap som fokuserar på den egna livsstilens betydelse för hälsa och miljö. Livskunskap ger en bättre stämning i klasserna och fler elever ser sina kompisar som mår dåligt, vilket leder till att de får hjälp snabbare. Det är viktigt att fortsätta prioriteringen av Livskunskap för åk 8, vilket sker i samarbete med lärare och resursteam.

Även vid hälsosamtal har man funnit elever tidigare och kunnat sätta in insatser på ett tidigare stadium.

Föreläsningen om olika tillsatser som finns i maten av Tommy Svensson satte spår hos framförallt lärarna, men även elever och föräldrar har pratat om den, och medvetenheten om tillsatser i vår mat har ökat. Även föreläsningen av Pär Holmberg, meteorolog, om klimatets påverkan har initierat till fortsatta diskussioner och engagemang.

Simskolan upplevs som en viktig satsning där vi når alla barn och ger möjlighet till en livsviktig kunskap – att kunna simma. Vi känner det som oerhört angeläget att få fortsätta med simskolan. Det är ett tydligt krav att alla elever i åk 5 ska fått lära sig att simma, vilket vi ger dem goda förutsättningar för att klara.

Försök har gjorts att i samarbete med folkhälsoplanerare införa "Vandrande skolbussar". Tyvärr har inga vandrande skolbussar startats upp, det var inte tillräckligt många som var intresserade. Vi tror dock fortfarande att satsningen gynnar både hälsa och miljö, så skolan stöttar gärna framtida initiativ.

7.5 Åtgärder för utveckling

- Vi ska införa Hälsoslingor i våra förskolor och skolor, för att öka möjligheten till regelbunden fysisk aktivitet på ett roligt sätt.
- De enheter som inte ansökt om utmärkelsen "Skola för hållbar utveckling" kommer att skicka in sina ansökningar under nästa läsår.
- Ekologiska frågeställningar i undervisningen ska uppmärksammas.
- Hållbara utvecklingsmål i läro- och kursplaner ska tydliggöras och förverkligas i undervisningen samt följas upp.

8. Målområde 4 Internationalisering

8.1 Mål

- 1. Barnen och elevernas förståelse och kunskap om nationell och internationell historia, kultur och näringsliv ska öka vårterminen 2006 – vårterminen 2009.**
- 2. Varje enhet ska från och med höstterminen 2006 ha etablerat internationella kontakter.**

8.2 Insatser

- Utvecklingsgrupp
- Solidaritetsarbete
- Det lokala perspektivet
- FN dag och Nobeldag
- Tysklandsresa
- Studiebesök
- Fortbildning

8.3 Måluppfyllelse

Mål 1

Vi bedömer att vi är på god väg att nå målet vt'09.

Mål 2

Vi bedömer att vi ännu inte nått målet.

8.4 Analys

Sett till målen i Skolplanen är det lätt att uppfatta området som eftersatt. Tittar man närmare på vad som sker i vardagen på fritidshem i förskola och skola händer det en hel del. Barn och elever lär om vårt land, historia och kultur. Läser andra språk, lär om andra länder och kulturer, engagerar sig i olika biståndsprojekt mm.

Som utvecklingsområde är det eftersatt i en jämförelse med övriga utvecklingsområden. Det ser man inte minst när man läser om internationalisering i kvalitetsredovisningarna från de olika enheterna.

Nu är det äntligen dags att lyfta fram området som ett prioriterat utvecklingsområde under läsåret 2008-2009.

Utvecklingsgrupp internationalisering har under senaste året träffat ”vanliga” utövare från hinduism, katolicism och islam. Syftet har varit att skapa större förståelse mellan människor. Lågmälda samtal för att försöka hitta fram till varandra och skapa en ömsesidig förståelse för varandras uttrycksätt. Vi var många som upptäckte att på ”gräsrots nivå” är det mer som för- enar än vad det är som skiljer oss åt. Gruppen har tillsammans med miljögruppen tittat på vår miljö i ett globalt och internationellt perspektiv och då även kommit in på nödvändigheten av en rättvis handel för människa och miljö.

Några av gruppens medlemmar inriktade sitt arbete vid ett par träffar under senare delen av våren till att förbereda en resa till Tyskland för årskurs 9. Ett krävande men också inspirerande arbete för både lärare och berörda elever. Det ska bli spännande att få återkomma till resultatet i nästa års kvalitetsredovisning.

Insamlingsprojekt för att ordna rent vatten till människor i Colombia med Daniel Kindbom. Ett arbete som blev väldigt konkret för eleverna som först fick samla in tomburkar som sedan pantades och för pengarna som skickades till Colombia kunde man borra efter rent vatten.

För andra året i rad organiserade elevrådet Operation Dagsverke för årskurs 7 – 9. Årets insamling gick till skolor i Bolivia. Alla elever fick gå på en inspirationsföreläsning.

Barn i förskolan tycker att det är roligt att vara med och slå in julklappar till andra barn som behöver dem. De större barnen förstår att de annars inte skulle få några och tycker att det är mycket konstigt. Ett annat viktigt arbete i förskolan och på fritidshem är fadderbarns verksamhet som skapar förståelse för andra barns livssituation.

Välförankrad och trygg i sin egen historia och hembygd bidrar till att man kan möta människor från andra länder och kulturer utan rädsla. Projektet Södra Råda gamla kyrkplats har hjälpt till att förankra våra rötter långt bak i tiden. Bondgårdsbesök på en modern svensk bondgård som en del i det svenska kulturlandskap är också viktiga inslag i arbetet.

I vår egen förskola och skola möter vi barn och ungdomar från andra länder. Genom dem får vi inblick i olika kulturer och seder. När vi upptäcker hur andra har det föder det gemenskap och skapar en förståelse för andra än oss själva.

”Vänerdagen” är ett bra exempel på en miljöstudiedag som började i det globala perspektivet och landade på det lokala planet och miljön i och kring Vänern.

Årskurs 8 planerar tillsammans med sina lärare en resa till Berlin i början av årskurs 9. Att få praktisera språk på riktigt, gå på teater, besöka något företag och ett studiebesök på ett koncentrationsläger finns i planerna.

I november 2007 gjorde 13 lärare en resa till London. Bland annat gjorde de ett studiebesök på en skola väster om London. Detta skall förhoppningsvis utmynna i kontakter på olika språk mellan skolelever i England och elever på Gullstensskolan.

I mars 2008 hölls en ”miljöstudiedag” för skolans personal. Dagen startade i ett globalt perspektiv och landade på det lokala planet och miljön i och kring Vänern. Emma Lindberg från Svenska Naturskyddsföreningens rikskansli samt Sara Peilot från Väterns vattenvårdsförbund

medverkade.

Föreläsningar Hederskulturer med Charlotte Persson, regionen Västra Götaland och Klimatföreläsning med meteorolog Pär Holmberg uppskattades av de flesta.

8.5 Åtgärder för utveckling

- Prioritera och fokusera på området särskilt under läsåret 2008-2009.
- Skapa bestående internationella kontakter.
- Utveckla samarbetet med föreningar och näringsliv.
- Fördjupa omvärldsorientering.
- Tydliggöra och synliggöra ”beröringssynpunkter” mellan hållbar utveckling och internationalisering.

Avslutning

Skolplanen sträcker sig till år 2010 och vi ser att vi behöver inleda en översyn och att tillvarata det som varit bra till nästa skolplan. Detta arbetet kommer att ske i samarbete med barn- och utbildningsutskottet, då det är politikerna som beslutar om en ny skolplan.

Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen i samtliga ämnen bedömer vi som ett kraftfullt pedagogiskt verktyg som ytterligare kan hjälpa eleverna att öka måluppfyllelsen och ger föräldrarna en tydligare bild av deras barns lärande.

Arbetet med de skriftliga omdömen kommer att ligga till grund för pedagogiska diskussioner under det kommande året och därför upplevs införandet av omdömen som ett stöd för vår lokala skolutveckling.

Vi kommer att utveckla vår samverkan med andra myndigheter bl. a. socialtjänsten, barnpsykiatri och polisen för att förebygga risken för att barn far illa.

Vi kommer även att utveckla samverkan mellan arbetstagare och arbetsgivare för att skapa en bättre arbetsmiljö för samtliga anställda inom Barn- och utbildningsutskottets ansvarsområde.

Avslutningsvis vill vi också betona att vårt medvetna arbete med hållbar utveckling är en påbörjad process som inte kommer att avstanna.

081112

Rektorsgruppen

genom

Kinga Konopka/Skolchef